

свої вимоги доказами та конклудентними діями відповідача 2. Зокрема, по-перше, візитівка відповідача 2 виконана у тому ж стилі, що й візитівка позивачів. По-друге, на візитівці відповідача 2 вказана адреса ТОВ «СП...», співзасновником якої є позивач 2, більш того, наводиться Інтернет-адреса... та на візитівці зазначено, що відповідач 2 є президентом відповідного підприємства. І, нарешті, по-третє, на візитівці відповідача 2, вказано адресу ТОВ «СП...» за кордоном, тобто такий собі натяк на головний офіс товариства за кордоном чи то з якихось інших мотивів, або просто для надання солідності ТОВ «СП...» в цілому. Адреса, вказана відповідачем 2 на візитівці, була відсутня на офіційному веб-сайті позивачів, а також інша адреса були вказані й в оригінальних візитівках позивачів, у довіреності, виданій пози-

вачами на представника, у міжнародній реєстрації № 690070, тобто адреса, яка наводилася на візитівці відповідача 2, не фігурувала в доступних джерелах інформації. Адреса, зазначена відповідачем 2 у своїй візитівці, була юридичною адресою компанії позивача 2, що була вказана у виписці з торговельного реєстру компанії у Бельгії. Таким чином, можна констатувати, що адресу, яку вказав відповідач 2 на своїй візитівці, неможливо було взяти з доступних джерел інформації. І наостанок, позивачі надали суду копію рахунка, випсаного одним із готелів у Бельгії на ім'я відповідача 2, який був оплачений позивачем 1, що свідчило про наявність тривалих та довірчих відносин між позивачами та відповідачем 2.

Стосовно відсутності оформленого письмового агентського договору між сторонами, то дого-

вір міг бути укладений за кордоном, у Бельгії, а за відповідним місцевим законодавством такі агентські домовленості не підлягають обов'язковому оформленню в писемній формі. До того ж Законом України «Про міжнародне приватне право» передбачено автономію волі сторін або ж у випадку відсутності явної вираженої волі сторін застосовується закон країни укладання такого договору.

Таким чином, можна зробити висновок, що недобросовісні дії відповідача 2 в якості агента стали однією з підстав визнання свідчення недійсним. Стосовно наявності порушених прав, то сподіваємося, що положення ТРІПС, і не тільки статті 16 цієї угоди, стануть у подальшому в пригоді для захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності на території України.

РЕДАКЦІЯ «ЮРИДИЧНОЇ ГАЗЕТИ» ПОЦІКАВИЛАСЯ ДУМКОЮ ЮРИСТІВ...

«1 листопада набрав чинності Закон України «Про судовий збір». Так, згідно з вищезазначеним Законом змінюються ставки за подачу позовних заяв. Як Ви вважаєте, наскільки він вплине на кількість позовів (як з боку фізичних осіб, так і з боку юридичних осіб)?»

Юлія СВАТКОВА, юрист ТОВ «Юридична фірма «АГРЕКА»

ПРАВОВА ОЦІНКА

Збільшення фінансового навантаження на громадян чи збільшення фінансових надходжень до судів

Закон України «Про судовий збір», за задумом розробників, має забезпечити здійснення правосуддя та зміцнити матеріально-технічну базу судів, для чого передбачено зарахування збору до спеціального фонду Державного бюджету України та визначено напрями його використання на потреби системи судів.

Нормативне закріплення розміру судового збору як частини судових витрат покликане не лише врегулювати питання справляння збору, передбаченого чинними Кодексом адміністративного судочинства України, Цивільним процесуальним кодексом України та Господарським процесуальним кодексом України. Порядок сплати судового збору має відображувати принципи процесуальної економії, що у практичному сенсі полягає в:

(1) налаштуванні усіх учасників процесу на максимальне використання належних їм процесуальних прав, які б звільняли їх від невинуватих формальностей та процедур (зменшення навантаження на суди, а тим самим покращення ситуації щодо дотримання строків розгляду справ, у т. ч. за рахунок зменшення кількості формальних позовів з метою затягування процесу);

(2) зменшенні обсягів витрат на ведення справи у суді (незважаючи на встановлення мінімального та максимального розмірів судового збору, що значно збільшені порівняно з раніше чинними розмірами державного мита. Формально ця позиція дотримана, оскільки наразі при зверненні до суду буде здійснюватися один платіж, а не два, як це було раніше).

На сьогодні важко спрогнозувати, наскільки принцип процесуальної економії буде дотриманий та дасть змогу забезпечити необхідний баланс інтересів особи, суспільства та держави. Можна лише припустити, що збільшення судових витрат за рахунок підвищеного судового збору спричинить зменшення судових справ у судах загальної юрисдикції та адміністративних судах за позовами із незначними сумами вимог, зокрема вимогами соціально незахищених категорій громадян. З іншого боку, не варто очікувати значного розвантаження господарських судів, зважаючи на специфіку підсудних справ та склад учасників спірних правовідносин.

Як ми бачимо, тепер при зверненні до суду учасникам процесу варто пам'ятати, що процес – це таке ж нещастя, як і хвороба, а тому платити лікарю має хворий.

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

В описаній справі маємо дійсно унікальний випадок правозастосування як у матеріально-правовому, так і у процесуальному аспектах

Олександр МАМУН,
Радник ЮФ «Василь Кісіль і Партнери»

З огляду на викладене у статті, можна з упевненістю стверджувати: в описаній справі маємо дійсно унікальний випадок правозастосування як у матеріально-правовому, так і у процесуальному аспектах.

Українськими судами розглядалася незначна кількість справ за позовами, поданими на підставі підпункту «в» п. 1 ст. 19 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» та водночас ст. 6^{septies} Паризької конвенції «Про охорону промислової власності». Такі справи порушувалися за позовами до суб'єктів господарювання. Унікальність описаної справи поля-

гає в тому, що агентом (комерційним представником/посередником) визнано фізичну особу, яка не здійснює господарської діяльності та не зареєстрована у якості суб'єкта господарювання в Україні. Такий зразок застосування матеріально-правових норм може суттєво допомогти іноземному бізнесу в захисті прав на торговельні марки від недобросовісних дій українських комерційних представників, однак формально-правова сторона питання, на мою переконання, потребує подальшого удосконалення. Окрім того, слід пам'ятати, що одне рішення суду не можна вважати усталеною судовою практикою з певного питання.

Також професійний інтерес викликають процесуальні особливості справи, зокрема докази, на підставі яких фізичну особу було визнано агентом (комерційним представником) іноземної компанії. Зі статті стає зрозуміло, що основним доказом на доведення вищезазначеної обставини виступила візитівка. Зокрема судом були взяті до уваги стиль візитівки, адреса та Інтернет-адреса підприємства, посада фізичної особи на підприємстві, вказані у візитівці. Також при прийнятті рішення суд урахував рахунок бельгійського готелю, виписаний на ім'я фізичної особи та оплачений позивачем.

Вбачається, що без додаткових доказів на кшталт договорів, свідчень свідків, визнання певних обставин самою фізичною особою – відповідачем тощо вищеперелічені докази, на мій погляд, не є достатніми для однозначного встановлення наявності агентських відносин між позивачем (іноземною компанією) та відповідачем (фізичною особою). Адже із самих візитівок неможливо встановити хто, коли і за чий замовленням їх виготовив; хто, коли і за яких умов їх використовував і чи використовував узагалі; чи достовірна інформація в них зазначена тощо. З приводу використання візитівок у якості самостійних доказів є навіть відповідна судова практика.

Окрім того, факт здійснення оплати готельних послуг позивачем, ймовірно, не може однозначно свідчити про наявність саме агентських відносин. Так, наприклад, спортивним суддям номери в готелі можуть оплачувати відповідні спортивні федерації, артистам – організатори концерту тощо.

Автор цього коментарю не сумнівається в тому, що представники позивача доклали неабияких професійних зусиль, щоб обґрунтувати позовні вимоги в суді, і допускає що зазначені вище питання виникли лише через часткову обізнаність зі справою.